

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓

ตลสา กิร มาตาศิปโร อวาท กตวา มงคลทิวเส สตถาร นิมนตยีสู ฯ สตถา
ภิกขุสงฆปริวโต ตตถ คนตวา นิสีท ฯ สปิ โข วฐกา ภิกขุสงฆสส อุทกปริสสาวนาทีน กโรนตี
อปราปร สยจรติ ฯ สามโกปิสุสา ตํ โอลเณโต อฏฐาลิ ฯ ตสส รากวเสน โอลเณตสส อนโต
กิลเส สมหจรติ ฯ โส อญญาณาภิวโต เนว พุทฺธ อฏฐาลิ น อสีติมหาเถเร หตถํ ปสาเรตวา
ตํ [วฐก] คณหิสสามีติ ปน จิตตํ อกาลิ ฯ สตถา ตสส อชฺชมาสยํ โอลเณตวา ยถา ตํ [อิติ]
น ปสฺสตี เหว อกาลิ ฯ โส ตํ อทิสวา สตถาร โอลเณตวา อฏฐาลิ ฯ สตถา ตสส โอลเณตวา
จิสฺสกาเล กุมารก น ทิ รากคคินา สทิส อคฺคิ นาม โทสกลินา สทิส กลิ นาม ขนฺธปริทรณ-
ทุกฺเขน สทิสํ ทุกฺขํ นาม อตฺถิ นิพพานสุขสทิสํ สุขํ นตฺถิเยวาติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

นตฺถิ รากสโม อคฺคิ นตฺถิ โทสสโม กลิ

นตฺถิ ขนฺธสมา ทุกฺขา นตฺถิ สนฺติปรํ สุขนฺติ ฯ

ตตถ นตฺถิ รากสไมติ ฐมํ วา ซาลํ วา องฺการํ วา อทสเสตวา อนโตเยว ฉาเปตวา
ภสฺสมญฺฐึ กาทุํ สมตฺถิเ ราเคน สโม อญฺญอ อคฺคิ นาม นตฺถิ ฯ กสิตี ฯ โทเสน สโม อปราโหปี
นตฺถิ ฯ ขนฺธสมาติ ขนฺธเทหิ สมา ฯ ยถา ปริหริยมานา ขนฺธา ทุกฺขา เหว อญฺญอ ทุกฺโข นาม
นตฺถิ ฯ สนฺติปรํ สุขนฺติ นิพพานโต อุตฺตรึ อญฺญํ สุขํ นตฺถิ ฯ อญฺญํ ทิ สุขํ สุขเมว นิพพานํ
ปน ปรมสุขนฺติ อตฺถิ ฯ

เทสนาวสานे कुमारिका ज कुमारिके ज सोत्तापत्तिले पतिगुह्यसु ॥ तस्मिं खणे भक्त्वा
तेसु अणुमण्डुं तस्सनाकारं अगसिती ॥

ภาค ๖ หน้า ๑๒๕-๑๒๖ (อภิญญตรกุลทาริกา วตฺถ)

ตสฺสา กิร มาตาปิตโร อวาทํ กตฺวา มงฺคลทิวเส สตฺถารํ **นิมนตยีสฺสุ** ๑ สตฺถา ภิกฺขุสงฺฆปรินฺวิตฺโต ตตฺถ คนฺตฺวา **นีสฺสี** ๑ สํปิ โข **วรุทฺตา** ภิกฺขุสงฺฆสฺส อุทกปริสฺสาวนาทีนึ กโรนฺหตี **อปฺราปรํ** สญฺจเรตี ๑

กิร คัप्พํ อนุสฺสวณตฺถ มาตาปิตโร สยกตฺตา ใน **นิมนตยีสฺสุ** ๑ **อาชฺยาตบพ** **กตฺตุวาทก** ตสฺสา วิเสสน ของ กุมาริกาย ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน มาตาปิตโร อวาทํ อวตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน **นิมนตยีสฺสุ** มงฺคลทิวเส กาลสตฺตมึ ใน **นิมนตยีสฺสุ** สตฺถารํ อวตฺตกมฺม ใน **นิมนตยีสฺสุ** ๑

ภิกฺขุสงฺฆปรินฺวิตฺโต วิเสสน ของ สตฺถา ๑ สยกตฺตา ใน **นีสฺสี** ๑ **อาชฺยาตบพ** **กตฺตุวาทก** ตตฺถ วิเสสน **ฐาเน** ๑ **อาถาร** ใน คนฺตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นีสฺสี ๑

ปิ คัप्พํ อเปกฺขตฺถ เข้ากัปป สํ ๑ วิเสสน ของ **วรุทฺตา** ๑ **สยกตฺตา** ใน สญฺจเรตี ๑ **อาชฺยาตบพ** **กตฺตุวาทก** โข คัप्พํ วจนาลงฺการ ภิกฺขุสงฺฆสฺส สมฺปทาน ใน กโรนฺหตี อุทกปริสฺสาวนาทีนึ วิเสสน ของ **กัจจანი** ๑ **อวตฺตกมฺม** ใน กโรนฺหตี ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ วรุทฺตา **อปฺราปรํ** **กิริยาวิเสสน** ใน สญฺจเรตี ๑

สามิโกปิสุสา ตํ โอลิเกนุโต อฏฐาลิ ฯ **ตสุส** ราควเสน **โอลิเกนุตสุส** อนุโต **กิเลโส** สมุทาจรติ ฯ
โส อญญาณาภิวโต เนว พุทฺธํ **อุปฏฐหิ** น อลิติมหาเถเร หตถํ ปสาเรตวา ตํ [วฐกํ]
คณฺหิสสามิตี **ปน** จิตฺตํ อกาลิ ฯ

ปิ คัพฺพํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สามิโก ๆ สยกตฺตา ใน อฏฐาลิ ๆ อาชฺยตบฺท
กตฺตฺวาจก อสุสา วิเสสน ของ **วฐกาย** ๆ **สามิสฺสมฺพนฺธ** ใน สามิโก ตํ วิเสสน ของ
วฐกํ ๆ **อวุตฺตกมฺม** ใน โอลิเกนุโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ใน อฏฐาลิ ฯ

กิเลโส สยกตฺตา ใน สมุทาจรติ ๆ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก **ตสุส** **วิเสสน** ของ
สามิกสุส ๆ **อนาทร** ใน **โอลิเกนุตสุส** ๆ **อนาทรกิริยา** ราควเสน กรณ ใน
โอลิเกนุตสุส อนุโต ภินฺนาทร ใน กิเลโส ฯ

โส กิตฺติ อญญาณาภิวโต กิตฺติ วิเสสน ของ **สามิโก** ๆ สยกตฺตา ใน น
อุปฏฐหิ กิริยาสองบฺท เหว คัพฺพํ อวธารณ เข้ากับ น ๆ สองคัพฺพํ ปฏฺฐิเสธ ใน
อุปฏฐหิ **กิริยาสองบฺท** ๆ **อาชฺยตบฺท** **กตฺตฺวาจก** พุทฺธํ **อวุตฺตกมฺม** ใน อุปฏฐหิ
อลิติมหาเถเร **อวุตฺตกมฺม** ใน อุปฏฐหิ

ปน คัพฺพํ **วิเสสไซฺตก** โส วิเสสน ของ **สามิโก** ๆ สยกตฺตา ใน อกาลิ ๆ
อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก

อหํ สยกตฺตา ใน **คณฺหิสสามิ** ๆ **อาชฺยตบฺท** **กตฺตฺวาจก** หตถํ **อวุตฺตกมฺม** ใน
ปสาเรตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน **คณฺหิสสามิ** ตํ วิเสสน ของ **วฐกํ** ๆ **อวุตฺตกมฺม** ใน
คณฺหิสสามิ อิติ คัพฺพํ สฺรูป ใน จิตฺตํ ๆ **อวุตฺตกมฺม** ใน อกาลิ ฯ

สตถา ตสฺส อชฺชมาสยํ โอลฺลเกตฺวา **ยถา** ตํ [อิติถึ] น ปสฺสตี **เอวํ** อกาลิ ฯ โส ตํ อทิสฺวา
สตถารํ **โอลฺลเกตฺวา** อฏฺฐาลิ ฯ

สตถา สยกตฺตา ใน อกาลิ ๆ อาชฺชยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ
สามิกสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อชฺชมาสยํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน โอลฺลเกตฺวา ๆ
ปฺพพกาลกิริยา ใน อกาลิ

โส วิเสสน ของ สามิกิ ๆ สยกตฺตา ใน น ปสฺสตี น คัฟฺทฺ ปรฺฏิเสธ ใน
ปสฺสตี ๆ อาชฺชยาตบฺท กตฺตฺวาจก **ยถา คัฟฺทฺ ปการตฺถ** ตํ วิเสสน ของ อิติถึ ๆ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน ปสฺสตี **เอวํ คัฟฺทฺ ปการตฺถ** ฯ

โส วิเสสน ของ **สามิกิ** ๆ สยกตฺตา ใน อฏฺฐาลิ ๆ อาชฺชยาตบฺท กตฺตฺวาจก
ตํ วิเสสน ของ อิติถึ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อทิสฺวา ๆ ปฺพพกาลกิริยา ใน อฏฺฐาลิ
สตถารํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน **โอลฺลเกตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา** ใน อฏฺฐาลิ ฯ

สตถา ตสฺส **โอบิลเกตฺวา** จฺฐิตกาเล กุมารก **น** ทิ ราคคฺคินา สทิสฺส **อคฺคิ** นาม โทสลลินา สทิสฺส **กลิ** นาม ขนฺธปริหรณทุกฺเขน สทิสฺส **ทุกฺขํ** นาม **อตฺถิ** นิพฺพานสุขสทิสฺส **สุขํ**ปี นตฺถิเยวาติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

สตถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ สามิกตฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน จฺฐิตกาเล **โอบิลเกตฺวา** **สมานกาลกิริยา** ใน จฺฐิต- จฺฐิตกาเล กาลสตฺตมึ ใน วตฺวา

กุมารก อาลปน ทิ คัฟฺท วากฺยารมฺภ **อคฺคิ** กิตฺติ **กลิ** กิตฺติ **ทุกฺขํ** กิตฺติ **สยกตฺตา** ใน **อตฺถิ** ๆ **อาชฺยาตบห** **กตฺตฺวาจก** **น** **คัฟฺท** **ปฏฺฐิเสธนตฺถ** ราคคฺคินา กรณ ใน สทิสฺส ๆ วิเสสน ของ อคฺคิ นาม คัฟฺท สณฺญาไซตก เข้ากัับ อคฺคิ โทสลลินา กรณ ใน สทิสฺส ๆ วิเสสน ของ กลิ นาม คัฟฺท สณฺญาไซตก เข้ากัับ กลิ ขนฺธปริหรณทุกฺเขน กรณ ใน สทิสฺส ๆ วิเสสน ของ **ทุกฺขํ** นาม คัฟฺท สณฺญาไซตก เข้ากัับ **ทุกฺขํ**

นิพฺพานสุขสทิสฺส วิเสสน ของ **สุขํ** ปี คัฟฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัับ **สุขํ** ๆ **สยกตฺตา** ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก เอว คัฟฺท อวธารณ เข้ากัับ นตฺถิ อิติ คัฟฺท อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาถํ ๆ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาห

นตฺถิ รากสโม **อคฺคิ** นตฺถิ โทสสโม **กฺลิ**
นตฺถิ ขนฺธสฺมา **ทฺกฺขา** นตฺถิ สนฺตปิปรํ **สฺขนฺตํ** ฯ

รากสโม วิเสสน ของ **อคฺคิ** ๆ สยกตฺตา ใน
นตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
โทสสโม วิเสสน ของ **กฺลิ** ๆ สยกตฺตา ใน
นตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
ขนฺธสฺมา วิเสสน ของ **ทฺกฺขา** ๆ สยกตฺตา ใน
นตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
สนฺตปิปรํ วิเสสน ของ **สฺขํ** ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ
ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ คัฟฺทํ สฺรฺูป ใน
อิมํ คานํ ฯ

ตตถ นตถิ รากสโมติ ฐมฺ ฆา ชาลํ ฆา องฺคารํ ฆา อทสฺเสตฺวา **อนฺโต**เยว ฆาเปตฺวา
ภสฺมมฺภูจฺฉิ กาทฺ ฺสมตฺถิ **ราเคน** สโม อญฺญิ อคฺคิ นาม นตฺถิ ฯ กสิฺตี ฯ โทเสน สโม
อปฺราโรปิ นตฺถิ ฯ

ตตถ วิเสสน ของ ปเทสุ ๆ นิหฺวารณ ใน ปททวยสฺส **นตฺถิ รากสโม** สฺรูป
ใน อิติ ๆ คํพฺท สฺรูป ใน ปททวยสฺส ๆ นิหฺวารณีย และ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตฺถิ

นาม คํพฺท สญฺญาไซตฺก เขํกับ อคฺคิ ๆ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยาตบฺท
กตฺตฺวาจก ฐมฺ กิฺตี ชาลํ กิฺตี องฺคารํ กิฺตี อวฺตฺตกมฺม ใน อทสฺเสตฺวา **ฆา สามคํพฺท**
ปทวิกฺปฺปตฺถ เขํกับ ฐมฺ ชาลํ และ องฺคารํ อทสฺเสตฺวา สฺमानกาลกิริยา ใน ฆาเปตฺวา
เอว คํพฺท อวฺธารณ เขํกับ **อนฺโต ๆ อารฺท** ใน ฆาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
กาทฺ **ภสฺมมฺภูจฺฉิ อวฺตฺตกมฺม** ใน กาทฺ ๆ ตุมตฺถสฺมปทาน ใน สฺมตฺถิ ๆ กิฺตี สโม กิฺตี
อญฺญิ กิฺตี วิเสสน ของ อคฺคิ **ราเคน สหตฺถตฺติยา** ใน สโม อิติ คํพฺท สฺรูป ใน
อตฺถิ ๆ ลิงฺคตฺถ ฯ

กสิ สฺรูป ใน อิติ ๆ คํพฺท สฺรูป ใน ปทสฺส ๆ สามีสฺมพฺนฺธ ใน อตฺถิ ปี
คํพฺท อเปกฺขตฺถ เขํกับ **อปฺราโร ๆ สยกตฺตา** ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก
โทเสน กรณ ใน สโม ๆ วิเสสน ของ อปฺราโร อิติ คํพฺท สฺรูป ใน อตฺถิ ๆ
ลิงฺคตฺถ ฯ

ขนฺธสมาติ ขนฺธเหติ **สฺมา** ฯ **ยถา** ปริหริยมาณา **ขนฺธา** ทุกฺขา **เอวํ** อณฺเณ **ทุกฺโข** นาม นตฺถิ ฯ
สนฺติปรํ สุขนฺติ นิพฺพานโต อุตฺตริ อณฺเณ **สุขํ** นตฺถิ ฯ อณฺเณ หิ **สุขํ** สุขเมว **นิพฺพานํ** ปน
ปรมสุขนฺติ **อตฺถโ** ฯ

ขนฺธสมา สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สฺรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสสมฺพนฺธ ใน อตฺถโ
ขนฺธเหติ กรณ ใน **สฺมา** ๑ **วิเสสน** ของ **ทุกฺขา** อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺถโ ๑
ลึงฺคตฺถ ๑

อตฺถโ **วฺุตตกมฺม** ใน เวทิตพฺโพ **ปณฺสีเตน** **อนภิตกตฺตา** ใน เวทิตพฺโพ ๑
กิตบฺท กมฺมวาก

ปริหริยมาณา วิเสสน ของ **ขนฺธา** ๑ **สยกตฺตา** ใน โหนฺติ ๑ อาชฺยาตบฺท
กตฺตฺวาก **ยถา** **ศัพท์** **อุปฺมาไซตก** ทุกฺขา วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ

อณฺเณ วิเสสน ของ **ทุกฺโข** นาม ศัพท์ สณฺญาไซตก เข้ากัํ **ทุกฺโข** ๑
สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาก **เอวํ** **ศัพท์** **อุปฺเมยฺไซตก** อิติ ศัพท์
สฺรูป ใน อตฺถโ ๑

สนฺติปรํ **สุขํ** สฺรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ สฺรูป ใน ปททฺวยสฺส ๑ สามีสสมฺพนฺธ ใน
อตฺถโ

อุตฺตริ กิตฺติ อณฺเณ กิตฺติ วิเสสน ของ **สุขํ** ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากัํ **สุขํ** ๑
สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาก นิพฺพานโต อปาทาน ใน อุตฺตริ อิติ
ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺถโ ๑ ลึงฺคตฺถ ๑

อตฺถโ **วฺุตตกมฺม** ใน เวทิตพฺโพ **ปณฺสีเตน** **อนภิตกตฺตา** ใน เวทิตพฺโพ ๑
กิตบฺท กมฺมวาก

หิ ศัพท์ ทพฺพีกรณไซตก อณฺเณ วิเสสน ของ **สุขํ** ๑ **สยกตฺตา** ใน โหติ ๑
อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาก **เอว** ศัพท์ **อวธารณ** เข้ากัํ **สุขํ** ๑ วิกตีกตฺตา ใน โหติ

ปน ศัพท์ ปกฺขนฺตรไซตก **นิพฺพานํ** **สยกตฺตา** ใน โหติ ๑ อาชฺยาตบฺท
กตฺตฺวาก ปรมสุขํ วิกตีกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ สฺรูป ใน อตฺถโ ๑

เทศนาวสานเ กุมาริกา จ กุมารโก จ โสตาปตติฬเล **ปติฏฐหีสู** ๑ ตลุมี่ ชเณ ภควา
เตลส์ **อญญมญญ** ทลสนาการ อกาลีสติ ๑

เทศนาวสานเ กาลสตุตมี่ ใน ปติฏฐหีสู กุมาริกา กิติ กุมารโก กิติ สยกตุตา
ใน **ปติฏฐหีสู** ๑ **อาชฺยاتبท กตุตฺวาจก** จ **สอญคัพพ** **ปทสมุจฺจยตุถ** เข้ากับ กุมาริกา
และ กุมารโก โสตาปตติฬเล อาธาร ใน ปติฏฐหีสู ๑

ตลุมี่ วิเสสน ของ ชเณ ๑ กาลสตุตมี่ ใน อกาลิ ภควา สยกตุตา ใน อกาลิ
๑ อาชฺยاتبท กตุตฺวาจก เตลส์ วิเสสน ของ ชน่าน ๑ สมฺปทาน ใน อกาลิ
อญญมญญ **อวุตฺตกมฺม** ใน ทลสน- ทลสนาการ ๑ **อวุตฺตกมฺม** ใน อกาลิ **อิติ คัพพ**
สมฺปทาน ๑